

EMMIE VAN DER WALLE

CAWELAERT, Emiel van, journalist Ome-Lie-

ve-Vrouw-Lombeek, thans Roosdaal, 25 februari 1910).

Broer van Karel en neef van Frans van Cauwelaert; volgde middelbaar onderwijs aan het kleinseminarie van Mechelen; werkte vóór de oorlog mee aan *De Courant* en het weekblad *Elckerlyc*; was van 1944 tot '65 redactiechef voor de binnenlandse politiek van *Het Volk*, waarvan hij sedert 1965 politiek directeur is; was burgemeester van de kleine gemeente O.L.V.-Lombeek (thans Roosdaal, na fusie) in Vlaams-Brabant.

Behalve zijn journalistieke bedrijvigheid heeft Emiel van Cauwelaert een belangrijk aandeel gehad in de totstandkoming van Vlaamse drukgroepen en acties. Samen met

Marcel Decubber stichtte hij het Jong-Davidsfonds, waarvan hij de doelstellingen vastlegde en uiteenzette op de eerste landdag te Mere-bij-Aalst in 1956. Hij was betrokken bij de eerste stichting van de Vlaamse Volksbeweging en lid van het IJzerbedevaartcomité van 1958 tot '70.

Als burgemeester zette hij, met zijn collega P. de Keersmaecker van Kobbegem, de boycot in van de Vlaamse gemeentebesturen tegen een verkapte talentelling. In 1960 stuurde hij als eerste de tweetalige telformulieren terug naar het ministerie van binnenlandse zaken, een voorbeeld dat navolging vond bij vijfhonderd andere Vlaamse gemeentebesturen. In *Het Volk* publiceerde hij talrijke artikelen over allerlei Vlaamse problemen (excessen van de repressie, eerbiediging van de taalwetgeving te Brussel, de politieke, economische en sociale weerslag van de communautaire problemen, de strijd tegen de vervalste talentelling van 1947, de strijd eerst tegen de taalfaciliteiten te Leuven, vervolgens voor de splitsing van de Leuvense universiteit en tenslotte voor de overheveling van Leuven-Frans naar Wallonië, de strijd voor decentralisatie enz.). De door Emiel van Cauwelaert vertolkte standpunten in *Het Volk* stemmen in grote mate overeen met die van de meest flamingantische vleugel in de Christelijke Volkspartij en met die van de Vlaamse culturele verenigingen. Herhaaldelijk wees hij op de eventuele noodzaak om tot federalisme over te gaan. Onder de schuilnamen F. van Groenenberg en W. van Uksem publiceerde hij tot 1963 over dezelfde problemen regelmatig artikelen in *Het Pennoen*, waarbij hij zich kritisch opstelde tegenover allerlei instellingen en partijen en het federalisme voorstond.

De invloed van Emiel van Cauwelaert via de populaire krant *Het Volk* is moeilijk af te wegen, maar mag niet onderschat worden. Toen, vooral van de jaren zestig af, steeds bredere volkslagen voor de V.B. gingen voelen, heeft hij daar een belangrijk aandeel in gehad.

WERKEN: Artikelen in *De Courant*; *Elckerlyc*; *Het Volk* en *Het Pennoen* (onder pseudoniem W. van Uksem en F. van Groenenberg).

LITERATUUR: *Dokumentatieblad van de V.V.B.* (1959-'64); - *Feiten en Meninge*n (1965); - K. de Witte, *Brussel Open Stad* (1968); - H. Todts, *Hoop en Wanhoop der Vlaamsgezinden*, 3 dln. (1961-'71).

ERIK VANDEWALLE